

Mấy ngày xuân...

Tết Ất Mùi 2015- năm tuổi. Bụng bảo dạ ở nhà thủ dinh cho lành. Ấy vậy mà...

Chiều mừng 1 tết là chuyên đi ra nhà H'Ngươn, con gái chị H'Dung ở tận Tân Sơn. Được mời cơm lam, gà nướng nhưng xin chủ nhà cho qua món rượu cần.



Sen khéo léo lột từng khúc com lam gọn hơ vụn nguyên bắt mắt; trong khi com lam của tôi chia thành nhiều phần dính lam nham vào các mảnh vỏ nứa. Thật là khó khi ăn. Nhìn Sen thao tác thoăn thoắt nhưng tôi chẳng tìm ra được bí quyết, đành nhăn nhó hỏi:

- Sao mày bóc vỏ nứa mà com lam vẫn vụn nguyên.

Coi tao nè!". Sen thủng thẳng đáp:

- Mày lột từ từ từng chút từng chút. Đừng lột nhiều."

Ra thế! Tôi tỉ mỉ làm theo và đã làm được, dù không nhanh và khéo như Sen. Ăn com lam mà cũng phải học. Thật là khổ cho cái thân tôi!

Năm giờ sáng mừng 4 Tết là chuyên đi Nha Trang với nhà Sen- Lộc và BHS. Bác tài là Lộc. BHS ngồi cạnh Lộc. Sen và tôi ngồi băng sau. BHS vừa quan sát đường vừa kể chuyện. Nếu quay ngược thời gian về năm bảy năm trước chắc hẳn tôi sẽ mở to mắt, say mê nghe. Nhưng giờ thì mệt mỏi lơ mơ ngủ. BHS trêu: "Trời, mình đã yếu có người còn yếu hơn, Không biết có qua nổi con trăng này không?"...

Khi xe bắt đầu qua đèo Phụng Hoàng, Sen thức tôi dậy: "Chuẩn bị coi nè Đ. Có một ngọn núi đỉnh nhọn ngộ lắm". Tôi mở mắt nhìn theo tay Sen. Một đỉnh núi hình thù khá lạ. Nhọn. Cao vút. Hai đỉnh cận kề thì thấp hẳn. "Núi Đá Bia của Tuy Hòa đó"- giọng BHS vang lên. Sen và tôi đồng thanh hỏi: "Thật không? Ở đây mà thấy núi Đá Bia à?" BHS cười: "Thấy giống thì nói thế thôi". Cả bọn cười ồ. Đây là lần đầu tiên tôi thấy Sen bị phỉnh.

Mười hai giờ trưa đến nhà Huyền. Cơm nước đã dọn sẵn. Vợ chồng Huyền mời chúng tôi vào bàn. Ngoài những món ăn truyền thống ngày Tết, nhà Huyền

còn đãi chúng tôi món heo rừng nướng- bà xã Huyền nói ăn đầu năm lấy hên. Tôi ấn tượng nhất là món cá chiên- đây là loại cá trắng sống ở sông Ninh Thượng. Cá trắng thịt vừa dai vừa ngọt vừa thơm. Ngon lắm!

Hai giờ chiều Huyền gọi xe đưa chúng tôi thăm nhà con gái Huyền ở Nha Trang. Một ngôi nhà chung cư. Cháu mới ra riêng mà đã có cơ ngơi thế này, mừng cho cháu. Rồi nhà con gái, vợ chồng Huyền đưa chúng tôi đi chúc Tết sui gia. Sau khi Huyền khéo léo từ chối lời mời ở lại dùng cơm của sui gia, chúng tôi ghé khách sạn của BHS.

Khách sạn của BHS! Dân núi mà tậu được cả khách sạn ở phố biển! Khi xe đến nơi chúng tôi phải đặt hai chữ khách sạn trong ngoặc kép. Thì ra đây chỉ là cách nói vui của BHS. Khách sạn này chính là tư gia của anh Vinh chị Cao (chị Cao là chị ruột của BHS). BHS đùa cho vui nhưng ngẫm rất đúng. Nhà anh chị Vinh- Cao là một ngôi nhà tầng khang trang nằm gần biển. “Khách sạn” này quả là vô cùng lý tưởng cho bạn BHS.



Sau màn chúc Tết ngắn gọn, chị Cao đi cùng chúng tôi thăm nhà Ái. Ở Pleiku lâu, riết rồi quen biết nhau cả. Chị Cao không những biết nhà Ái mà còn là cô giáo dạy Trí, em của Ái nữa. Người nào nức nhất là BHS. Bạn bảo không gặp Ái đâu gần ba mươi năm rồi. Hình ảnh Ái bông bé Việt Hương ngồi đợi ở bến xe Gia Lai luôn in đậm trong ký ức bạn.



Năm giờ chiều tay xách nách mang, chúng tôi theo con hẻm quen thuộc vào nhà Ái. Gia đình Ái hoan hỉ đón tiếp. Ba của Ái vẫn khỏe dù trên trán vẫn còn một đường sẹo mờ với 7 mũi khâu(hậu quả của cái vấp ngã sáng 30 tết). Má Ái lần trước chúng tôi về thăm, bác vẫn tay hòm chìa khóa, vẫn khỏe và chuẩn bị chỗ nghỉ chu đáo cho chúng tôi; nay bác bị bệnh quên nhiều thứ, nói năng giao tiếp khó khăn. Dường như bác vẫn hiểu lời người khác nhưng khả năng tìm từ ngữ và nói thành tiếng của bác bị hạn chế. Bác nói mà con cái và chúng tôi không hiểu, không đoán được ý; bác có vẻ bức bối lắm. Về thăm mẹ được hơn nửa tháng thấy bố mẹ tuổi cao sức yếu, nhất là bệnh tình khiến mọi sinh hoạt của Má Ái phải nhờ người thân, Ái nhẹ lắc đầu: tuổi già buồn lắm! Ừ, buồn lắm Ái à. Càng buồn và lo hơn khi con cái ở xa phải không Ái?

Sau phút giây hội ngộ, gia đình Ái mời chúng tôi bữa cơm chiều với món thịt bò nhúng dấm cuốn bánh tráng và bún. Xe Huyền thuê liên tục gọi điện thoại. Chiều rồi, chắc bạn ấy phải về thôi. Nhưng bạn vẫn vui vẻ ngồi vào bàn, chủ động nhúng thịt bò, cụng ly rất khí thế. Mười lăm phút sau bạn đứng dậy thưa gửi cáo từ ra về. Có sui gia rồi nên bạn ăn nói ứng xử chừng chặc khôn khéo! Nhà Ái rất chân tình, từ chối về ngay hẳn sẽ làm cho cuộc vui không trọn vẹn.

Tiệc tàn. Lộc, chị Cao và BHS chào ra về. Sen, Ái và tôi ngồi chuyện trò. Mười giờ cả hai lần ra ngủ. Sáng điện thoại Sen reng, cả ba mới choàng dậy. Năm giờ! Chúng tôi nhanh chóng vệ sinh cá nhân, thu xếp hành lý rồi chào gia đình Ái về lại Pleiku. Lộc cùng BHS đã vào đến hiên nhà chào ba má Ái. Bạn cùng các em tiễn chúng tôi ra tận xe. Trước khi lên xe BHS chậm rãi nói: “ Bao nhiêu năm mà Ái vẫn không thay đổi..” Ái cười: “ Chỉ thiếu mái tóc dài có phải không?” BHS đáp: “ Ừ, thiếu mái tóc dài và bây giờ thì bạn nói nhiều, bạn dạn dĩ hơn ngày xưa...”



Xe dừng ở Bãi Dài cho chúng tôi ngắm biển. Mặt trời đã lên nhưng đang khuất sau một áng mây xám nhạt. Dân Nha Trang đổ ra biển thật đông. Người thì tắm, người ngồi thiền, người tản bộ, kẻ tập dưỡng sinh, tập thể dục, chơi cầu lông... Lộc chỉ từng vệt trên bãi cát và giải thích cho cư dân vùng núi biết đó là vệt của những chiếc xe (hay cỗ máy) chuyên dọn rác ở bãi biển. Có vậy sáng nay biển mới sạch sẽ tinh tươm như thế.



Rời Bãi Dài, xe nhằm hướng Gia Lai thẳng tiến. Khoảng 10 giờ trưa xe chạy qua khu vực bán bắp luộc. BHS nói bắp ở đây ngon lắm. Vậy là xuống. Địa điểm thứ nhất: hết. Muốn ăn phải đợi 15 phút nữa. Cô hàng bắp chỉ chúng tôi đi về phía bên kia đường. Xe tấp vào.

Bốn trái bắp nóng hôi hôi nhanh chóng được bày ra trên đĩa. Nhìn Sen lột vỏ, tôi hỏi gọi thêm lát nguội là vừa ha. Sen đáp để xem bắp thế nào. Kết quả: dừng! Hẳn

bắp này đã được bỏ mỗi từ 30 tết, không còn là bắp vườn mới bẻ vừa dẻo vừa ngọt và thơm nữa...

Hai giờ chiều xe về đến Pleiku. Một chuyến du xuân an lành!

Sáng mùng 7 tết là chuyến đi thác Lê Kim với gia đình anh Thương- chị Cẩm Tú Cầu cùng bạn Lan Hương. Anh Thương chạy thẳng đường Hùng Vương ghé đón Lan Hương rồi qua Phan Đình Phùng đón chị Nhung & tôi. Sau đó anh chạy xe qua cây cầu ở giáp đường PĐP và đèo thông. Dưới thung lũng mùa này từng mảnh ruộng lúa lên xanh tốt nổi bật trên màu đất đỏ cao nguyên trông thật đẹp!



Qua cầu xe bon bon tiến về hướng xã Ia Tô, huyện Ia Grai- nơi có nhà con trai thứ hai của anh chị Thương & Cẩm Tú Cầu- nơi cách thác Lê Kim chỉ độ ba cây số. Đường đi khá tốt. Một thời gian ngắn, xe đã dừng trước nhà Nguyễn- con trai của anh chị. Sau phút nghỉ giải lao, Nguyễn đi theo xe cùng chúng tôi lên thác.

Đường đến thác có một đoạn đường đất mấp mô, đầy ổ gà xe gầm thấp hơi khó đi. Chị Cẩm Tú Cầu thỉnh thoảng lại hỏi có cần xuống cho nhẹ xe không, nhưng anh Thương lắc đầu. Có lúc Nguyễn phải xuống xe quan sát đường và hướng dẫn xe vượt qua. Đoạn đường đất cũng hết, xe lại chạy trên con đường nhựa. Đến nơi Nguyễn xin phép đậu xe trước một căn nhà có giàn hoa giấy tím. Chúng tôi xuống xe. Anh Thương & chị Cẩm Tú Cầu nhắc cầm mũ nón+ nước theo. Lan Hương cầm dù, tôi ồ lên. Nhưng anh Thương bảo có mũ thì bỏ dù lại. Lát nữa xuống thác dây leo quán quýt, vướng lắm. Lan Hương cầm cả hai.

Nguyễn băng qua đường. Chúng tôi bám theo. Bóng Nguyễn tự dung mắt hút sau các lùm cây bụi. Lát sau Nguyễn quay lại. Trên tay cầm một gậy tre thật chắc chắn. Nguyễn dẫn chúng tôi đi trên một con đường mòn, chung quanh là cây bụi lúp xúp và cỏ khô khát bám đầy bụi đỏ. Đến một đoạn đường dốc toàn loại sỏi rất dễ trượt, Nguyễn bước lùi, một tay chống gậy một tay giơ ra cho chúng tôi nắm. Nguyễn nói: “ Cô cứ dẫm lên giày của con mà xuống, không sợ trượt đâu.” Lan Hương xuống đầu tiên. Được rồi! Tôi cũng theo lời chỉ dẫn của Nguyễn bước xuống an toàn.

Anh chị Thương & Cẩm Tú Cầu đang đến. Nguyễn nói to: “ Mạ đợi ở đó, con dẫn đi đường khác dễ hơn”. Vừa nói Nguyễn vừa bước nhanh tìm con đường nhỏ dưới bóng tre và tán cây bời lồi. Nhung và chị Cẩm Tú Cầu theo đường đó, còn anh Thương một mình vượt qua đoạn dốc trơn trượt gọn hơ.

Đoạn tiếp theo là một lối đi rất nguy hiểm. Trên là cây rừng và tre và bao loại giầy leo đan vào nhau chằng chịt. Dưới là đá cheo leo gập ghềnh. Đúng là trò

đèo lội suối. Con đường lúc cao lúc thấp chênh vênh. Chúng tôi khom người cẩn trọng làm theo lời Nguyên: bước đúng chỗ Nguyên bước, tay vệt cây rừng, chú ý đừng sụp khe đá, đừng vướng giầy leo nguy hiểm. Cuối cùng với kinh nghiệm và sự khéo léo của Nguyên, chúng tôi đã chinh phục được chặng đường thứ hai. Hơi nước từ thác phả lên thật mát mẻ. Chị Cẩm Tú Cầu nói nghỉ một lát. Nguyên chọn một phiến đá phẳng để mẹ ngồi. Đầu mùa khô con sông chảy dưới chân thác đã bắt đầu cạn nước. Đá tảng, sỏi cuội nằm phơi dưới nắng. Tiếng thác ào ào nghe thật rõ nhưng thác nước vẫn khuất sau cây rừng đá núi ...

Cả đoàn tiếp tục di chuyển xuống chân thác. Dây leo đan kín lối đi. Đá cứ như đá tai mèo, sắc nhọn. Mở đường rồi nhưng Nguyên vẫn luôn nhắc: “ Các cô đặt chân theo dấu chân con, cẩn thận kéo bước trúng khe đá, dễ gãy chân lắm”. Hồi hộp. Cẩn trọng... Cuối cùng thác nước với vòm hang hùng vĩ đã hiện ra trước mắt.

Mỗi người ngắm thác mỗi kiểu. Chị Nhung nhanh nhẹn leo lên các tầng đá gần dòng thác như để hòa tâm hồn mình với thiên nhiên, như để hơi nước xua tan cái nóng. Lan Hương đứng xa tạo dáng chụp ảnh. Tôi quan sát vòm hang. Một núi đá lớn không biết do tác động gì mà bị sụp đổ, bị khoét sâu thành hang động. Có những vệt như mơn nước. Nhưng không lẽ xa xưa dòng sông này dâng cao đến mức đó? Trên trần hang lại có những khối đá có hình dạng như đá ở ghềnh đá đĩa ở Tuy Hòa. Nếu là người hiểu biết về địa lí hẳn vòm hang này sẽ níu chân họ lại. Tiếng Nguyên vang lên: “ Cô ơi, bước qua đây nè”. Nguyên đang đứng dưới sông. Mùa này nước ở đây chỉ cao hơn mắt cá một chút. Tôi hỏi qua bên kia sông làm gì. Nguyên bảo để ngắm được toàn cảnh thác Lệ Kim.

Tôi bỏ dép bên bờ sông, cầm gậy dò dẫm bước xuống. Đoạn này nước chảy rất êm nhưng lòng sông toàn đá sỏi. Nguyên nói: “ Cô đi chỗ đá sỏi sẽ vững hơn. Đó, đúng rồi. Cô chống thật mạnh cho cây gậy cắm sâu xuống sỏi đá rồi cứ thế bước. Đoạn có đá lô nhô nổi trên dòng nước, rêu bám trơn lấm. Cô phải lấy chân di di cho bớt rêu thì đi mới vững...”. Đã đến bên kia bờ. Đá cửa vào bàn chân trần đau nhói. Thác Lệ Kim hiện ra ở nhiều góc độ: chính diện, phải trái, xa gần... Đẹp. Và thác sẽ đẹp hùng vĩ hơn nếu phía trên thác sông không bị chặn nước làm thủy điện, tưới tiêu...

Hai giờ chiều, trên đường về lại Pleiku, anh Thương và chị Cẩm Tú Cầu cho chúng tôi ghé vườn điều của con trai. Đây là lần đầu tiên tôi được thấy việc hái điều. Vợ chồng Nguyên chọn những cây chín nhiều rung cho trái rụng rồi cầm cùi lật hạt điều. Công việc không nặng nhưng tuổi cao mắt mờ chân yếu không thể làm được. Chỉ làm cho biết mà các vị khách cao tuổi thấy gỏi mồi lưng còng mắt hoa.

Ấy đấy, những ngày Tết thủ dinh của tôi là thế đấy. Vậy mới biết cuộc đời đâu cứ thẳng một đường như ta định phải thế không...

2.2015
NTĐ